

yüklenicinin ihale sürenin uzatılmasını gerektiren hallerin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından usulüne göre düzenlenmiş belgelerle mücbir sebebin meydana geldiğini tevsik etmesinin zorunlu olduğu halde bu hükme uygun işlem yapılmamış Bu sebeple, verilen süre uzatımının gerekçesinin kabul edilebilir olmadığı ve Genel Şartnameye uygun verilmeyen süre uzatım kararında ortaya konulan

hususların işin süresinde yapılmasını engelleyen ve süre uzatımı verilmesini gerektiren bir durum olmadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle, bu süre zarfında 30 gün x ... TL=..... TL tutarında ceza kesintisinin yapılması gerekmektedir

yüklenicinin ihale sürenin uzatılmasını gerektiren hallerin meydana geldiği tarih

Kamu İdaresi Türü	Belediyeler ve Bağlı İdareler 🇹🇷
Yılı	2018
Dairesi	6
Karar No	752
İlam No	184
Tutanak Tarihi	13.10.2020
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Süre Uzatımı/Ceza Kesintisi

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda;

A) Denetçi tarafından, "..... Hayvan İçme Suyu ve Sulama Göleti İşi"nde Sözleşmesinde istenen teknik personelin süresinde taahhüt edilmemesi suretiyle iş başında bulunmayan teknik personel ile ilgili cezanın kesilmemesi sonucu kamu zararına neden olduğu iddia edilmişse de;

İşe ait Sözleşmenin "Teknik personel, makine, teçhizat ve ekipman bulundurulması" başlıklı 23'üncü maddesinde,

"23.1. Yüklenici, 23.3. maddesi uyarınca, İdareye bildirdiği teknik personelin onaylandığının kendisine bildirildiği tarihten itibaren aşağıda adet ve unvanları belirtilen teknik personeli iş programına göre iş yerinde bulundurmak zorundadır.

23.2. Yüklenici, yukarıda adet ve mesleki unvanı belirtilen teknik personeli iş programına göre iş başında bulundurmadığı takdirde ceza müteakiben düzenlenecek ilk hakediştten kesilir.

23.3 Teknik personelin idareye bildirilmesi ve iş yerinde bulundurulmasıyla ilgili hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesinde yer alan hükümler uygulanır. "

"Diğer hususlar" başlıklı 33'üncü maddesinin birinci fıkrasında,

"Yüklenici, şartnamede belirtilen İdarece istenilen teknik personelden, şantiyede bulundurmadığı teknik elemanlar için kişi başına günlük 250-(ikiyüzelli) TL ceza ödeyecektir."

hükümleri yer almaktadır.

..... tarihinde sözleşme imzalanmış, ... tarihinde iş yeri teslimi yapılmıştır. Yüklenicinin bildirdiği personel

bilgileri ise şöyledir:

Sorumluların savunmaları ve savunma ekinde sunulan belgelerden; Yüklenicinin işyerinde bulundurması gereken teknik personel ile ilgili bildirimini ..... tarihine kadar sunması gerekirken ..... tarihinde sunduğu görülmüşse de bu hususun teknik personelin noterden verdiği taahhütnamenin İdareye geç bildiriminden kaynaklandığı, bu geç bildirim teknik personelin iş başında bulunmadığına yönelik tek başına delil teşkil edecek bir mahiyet arz etmediği, buradan hareketle söz konusu kişinin 21 gün süreyle iş başında bulunmadığını iddia etmenin hakkaniyetle bağdaşmayacağı anlaşılmıştır. Zira, ceza kesintisi yapılabilmesi için, işin veya iş kısımlarının sözleşmesinde belirtilen süre ve teknik şartlar içerisinde iş programına uygun olarak yerine getirilmemiş olduğunun belgelendirilmesi gerekmektedir. Somut olayda ise böyle bir tutanak veya kaydın bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla, mevzuatına uygun olduğu anlaşılan ..... TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.

B) "..... Hayvan İçme Suyu ve Sulama Göleti İşinde 30 gün olarak verilen süre uzatımı kararının Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun olmadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İşin süresi ve sürenin uzatılması" başlıklı 29'uncu maddesinde,

"(1) İşin, sözleşmesinde belirlenen zamanda tamamlanıp geçici kabule hazır hale getirilmemesi durumunda, gecikilen her gün için sözleşmesinde öngörülen günlük gecikme cezası uygulanır.

(2) Mücbir sebepler nedeniyle süre uzatımı verilebilecek

haller aşağıda sayılmıştır:

a) Doğal afetler.

b) Kanuni grev.

c) Genel salgın hastalık.

ç) Kısmi veya genel seferberlik ilanı.

d) Gerektiđinde Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenecek benzeri diğer haller.

(3) İkinci fıkrada belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilmesi ve Yükleniciye süre uzatımı verilebilmesi için, mücbir sebep olarak kabul edilecek durumun;

a) Yüklenicinin kusurundan kaynaklanmamış olması,

b) Taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması,

c) Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi,

ç) Mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde Yüklenicinin İdareye yazılı olarak bildirimde bulunması,

d) Yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi,

zorunludur.

(4) İdarenin, sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini Yüklenicinin kusuru olmaksızın yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, iş programının onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu Yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması ve Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş olması halinde, işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre, işin bir kısmına veya

tamamına ait süre en az gecikilen süre kadar uzatılır.

(5) Öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olduğu hallerde ilave işin gerektirdiği ek süre Yükleniciye verilir.

(6) Mücbir sebepler ve/veya idarenin sebep olduğu hallerden dolayı, işte sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi halinde, durum idarece incelenerek işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre işin bir kısmına veya tamamına ait süre uzatılır.

(7)Yüklenicinin, sürenin uzatılmasını gerektiren hallerin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde, idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından usulüne göre düzenlenmiş belgelerle mücbir sebebin meydana geldiğini tevsik etmesi zorunludur. Yüklenici bildiriminde, iş üzerinde gecikmeye yol açtığını düşündüğü sebeplerin ayrıntılarını, işin süresinin ne kadar uzatılması gerektiğini belirtecektir. Uzatılacak sürenin tespiti o anda mümkün değilse bunun da sebeplerini ayrıca belirtecek, durumun netlik kazanmasından sonra istediği süre uzatımını da ayrı bir yazı ile derhal bildirecektir. Ancak idarenin sebep olduğu süre uzatımını gerektiren gecikmelerde, yüklenicinin yirmi gün içinde yazılı bildirimde bulunma şartı aranmaz.

(8)Zamanında yapılmayan yazılı bildirimler dikkate alınmaz ve yüklenici müracaat süresini geçirdikten sonra süre uzatımı talebinde bulunamaz. Mücbir sebeplerin devamı sırasında yapılacak bildirim, yirmi gün öncesinden geçerli olmak üzere dikkate alınabilir.

(9)İşin tamamlanması için sözleşmesinde tespit edilen tarih veya süre haricinde başkaca kayıt bulunmayan işlerde, havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmayan devresi ile resmi tatil günleri göz önünde tutularak iş bitim tarihi

veya süresi belirlenmiş sayılacağından, yüklenici, çalışmadığı bu gibi günleri öne sürerek süre uzatılması isteğinde bulunamaz. Ancak süre uzatımlarında, yapılacak işin özelliğine göre çalışılmayacak günler de dikkate alınarak verilecek süre belirlenir.”,

hükümleri yer almaktadır.

Sözleşmenin 182'nci maddesinde, süre uzatımı verilecek hallerin Yapım İşleri Genel Şartnamesi'ne göre belirleneceği belirtilmiş ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin “İşin süresi ve sürenin uzatılması” başlıklı 29'uncu maddesinde bu konuda düzenleme yapılmıştır. Süre uzatımı sebebi sayılacak zorunlu gecikme nedenleri, sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 29'uncu maddesinden birisi mücbir sebepler, diğeri ise idarenin sebep olduğu haller olmak üzere iki başlık altında yer almaktadır. Sözleşmede belirtilen ve sorumluluğu yükleniciye ait olmayan ve işin yapılmasına engel durumun ortaya çıkması halinde idarece süre uzatımı verilir.

..... tarihli süre uzatım kararında, “..... Tarihinde ihalesi yapıлып ..... Tarihinde sözleşmeye bağlanan “..... Hayvan İçme Suyu ve Sulama Göleti Yapım İşİ” nin süresi ilimizdeki ortalama yağışlı gün sayısı da dikkate alınarak 120 Takvim günü olarak belirlenmiş olmasına rağmen işin yapıldığı mahallin yüksek rakımda olması, ormanlık alanda bulunması vb. doğal koşullar sebebi ile beklenenin çok üzerinde yağış gerçekleşmiş, zemin çok ağır bir hale gelerek kuru ortamda yapılması gereken imalatların hiç biri yapılamaz hale gelmiştir. Yukarıda sayılan gerekçelerden ötürü yükleniciye çalışmadığı 30 iş günü süre uzatımı verilmesi tarafımızca uygun görülmüştür.” denilmektedir.

Dosya kapsamından, işin ihalesine başlanılmadan ve teklif aşamasında işin yapılacağı yerin ormanlık ve yüksek olduğunun belli olduğu, yukarıda yer alan gerekçede doğal koşullar sebebi ile beklenenin çok üzerinde yağışın

gerçekleştirdiğinin belirtildiği, ancak işin sözleşmesinde süre belirlenirken olumsuz durumların dikkate alınarak belirlenmesi gerektiği anlaşılmıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin işin süresi ve sürenin uzatılması başlıklı 29'uncu maddesinin 7'nci fıkrasında, yüklenicinin, sürenin uzatılmasını gerektiren hallerin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından usulüne göre düzenlenmiş belgelerle mücbir sebebin meydana geldiğini tevsik etmesinin zorunlu olduğu ve idarenin sebep olduğu süre uzatımını gerektiren gecikmelerde yüklenicinin yirmi gün içinde yazılı bildirimde bulunma şartı aranmayacağı, sekizinci fıkrasında zamanında yapılmayan yazılı bildirimlerin dikkate alınmayacağı ve yüklenicinin müracaat süresini geçirdikten sonra süre uzatımı talebinde bulunamayacağı ifade edilmiştir.

..... tarihli süre uzatım kararında ilgi yazı belirtilmediği için Yüklenicinin dilekçesinin olup olmadığı belli olmamaktadır. Ancak, Yüklenicinin ..... tarihli ve "yer bakımından zorlu bir orman bölgesi olması ve geçen sürede bölgemizdeki ara ve kuvvetli yağışlar nedeniyle sağlıklı bir çalışma ortamı olmadığından dolayı bahse geçen işimiz zamanında bitmemiş olup işin bitirilmesi adına ek süre verilmesini bilgilerinize arz olunur." içerikli dilekçesi mevcuttur. Bu dilekçe işin normal süresinin bitmesinden yani ..... tarihinden sonra verilmiştir. Yüklenici dilekçesini Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin işin süresi ve sürenin uzatılması başlıklı 29'uncu maddesinin yedinci fıkrasına göre, yüklenicinin sürenin uzatılmasını gerektiren hallerin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından usulüne göre düzenlenmiş belgelerle mücbir sebebin meydana geldiğini tevsik etmesinin zorunlu olduğu halde bu hükme uygun işlem yapılmamıştır.

Bu sebeple, verilen süre uzatımının gerekçesinin kabul

edilebilir olmadığı ve Genel Şartnameye uygun verilmeyen süre uzatım kararında ortaya konulan hususların işin süresinde yapılmasını engelleyen ve süre uzatımı verilmesini gerektiren bir durum olmadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle, bu süre zarfında 30 gün x ... TL=..... TL tutarında ceza kesintisinin yapılması gerekmektedir.

Dolayısıyla, Yapım İşleri Genel Şartnamesine aykırı süre uzatımı verilmesi neticesi verilen bu süreye ait ceza kesintisinin uygulanmaması sonucu ..... TL kamu zararına neden olunmuştur.

Bu itibarla, söz konusu ceza kesintisinin uygulanmaması sonucu oluşan kamu zararı tutarı ..... TL'nin Diğer Sorumlular yapı denetim görevlileri İnşaat Teknikeri ...., İnşaat Şefi ...., Endüstri Mühendisi Kırsal Tarım Hizmetler Şube Müdürü ..... ile Daire Başkanı ... ..'ye müştereken ve müteselsilen 6085 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesi gereğince hüküm tarihinden itibaren işleyecek faizi ile ödettirilmesine anılan Kanun'un 55'inci maddesi uyarınca tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.

C) "..... Hayvan İçme Suyu ve Sulama Göleti İş'i"nde geçici kabul komisyonunun geçici kabul eksiklikleri listesinde yer alan eksikliklerin giderilmesi için verilen sürenin sonunda yüklenicinin eksiklikleri tamamlamamasına rağmen gecikme cezasının kesilmediği görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "Geçici kabul" başlıklı 41'inci maddesinin beşinci fıkrasında, "Kabul komisyonu, gerçekleştirilen işlerin nev'ini, niteliğini, sözleşme ve ekleri ile teknik gereklere ve iş sırasında onaylanan değişikliklere uygunluğunu ve kabule hazır olup olmadığını, yüklenici veya vekili ile birlikte inceler. Yapılan inceleme neticesinde;

a) Kabul komisyonu, kabule engel nitelikte olmamakla birlikte yapılan işte kusur ve eksiklikler tespit ederse; gördüğü kusur ve eksikliklerin ayrıntısını gösterir bir liste düzenler ve bunların giderilmesi için gerekli olan süreyi tespit eder. Belirlenen sürenin sonunda, yüklenici bulunsun veya bulunmasın, işin son durumu, yapı denetim görevlisi tarafından düzenlenecek bir tutanakla tespit edilir ve idareye iletilir,

b) Kabul komisyonunun tespit ettiği eksiklikler, belirlenen sürede yüklenici tarafından giderilmezse bu sürenin bitiminden sonra eksikliklerin giderilmesine kadar geçecek her gün için, giderilecek eksikliklerin durumuna göre sözleşmesinde günlük gecikme cezası olarak yazılan miktarın belli bir oranında günlük ceza uygulanır ve geçici kabul tarihi kusur ve eksikliklerin giderilmesi tarihine ertelenir. Ancak bu gecikme otuz günü geçtiği takdirde idare, yüklenici hesabına eksiklerin giderilmesini kendisi yaptırabilir. Bu takdirde de eksikler tamamlanıncaya kadar ceza uygulaması devam eder ve kabul tarihi ertelenir.” denilmektedir.

..... tarihli ve ..... sayılı Geçici Kabul Eksiklikleri Tutanağı konulu belgede ekli listede yer alan eksik ve kusurların giderilmesi için yükleniciye 10 gün süre verilmiştir. .... günlük Geçici Kabul Eksik Tamamlama Tutanağına göre tespit edilen 7 iş kaleminden altısının yüklenici tarafından yapıldığı, gölette su toplanma işleminden sonra tahliye borusunda su kaçağını tamir etmekten yüklenicinin imtina ettiği, idarenin bunu yüklenici nam ve hesabına yaptırarak ..... TL'nin kesin hakedişten kesildiği anlaşılmıştır. Geçici Kabul Eksik Tamamlama Tutanağı ..... günü düzenlendiğine göre ..... tarihine kadar ceza uygulanmayacaktır. Ancak, ...-..... tarihleri arasındaki süre için gecikme cezası uygulanmalıdır. Yukarıda yer alan Yapım Genel Şartnamesinin “ Kabul komisyonunun tespit ettiği eksiklikler, belirlenen sürede yüklenici

tarafından giderilmezse bu sürenin bitiminden sonra eksikliklerin giderilmesine kadar geçecek her gün için, giderilecek eksikliklerin durumuna göre sözleşmesinde günlük gecikme cezası olarak yazılan miktarın belli bir oranında günlük ceza uygulanır ve geçici kabul tarihi kusur ve eksikliklerin giderilmesi tarihine ertelenir.." hükmüne göre giderilecek eksikliklerin durumuna göre sözleşmesinde günlük gecikme cezası olarak yazılan miktarın belli bir oranında günlük ceza uygulanması gerekir. İdare yazısında günlük gecikme cezasının belli bir oranı belirtilmediğine göre sözleşmede belirtilen günlük ceza uygulanmalıdır. Bu durumda uygulanması gereken ceza tutarı 29 gün x ..... TL = ... TL olmaktadır.

Açıklanan gerekçelerle, Yapım İşleri Genel Şartnamesine aykırı olarak ceza kesintisi uygulanmaması sonucu ..... TL kamu zararına neden olunmuştur.

Bu itibarla, söz konusu ceza kesintisinin uygulanmaması sonucu oluşan kamu zararı tutarı ..... TL'nin Diğer Sorumlular yapı denetim görevlileri İnşaat Teknikeri ...., Ziraat Mühendisi İnşaat ve Sulama Şefi ...., Endüstri Mühendisi Kırsal Tarım Hizmetler Şube Müdürü .... .. ile Daire Başkanı ....'ye müştereken ve müteselsilen 6085 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesi gereğince hüküm tarihinden itibaren işleyecek faizi ile ödettirilmesine anılan Kanun'un 55'inci maddesi uyarınca tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.
